

[Egyéb egyéni NS-publicisztika](#)

DLUSZTUS IMRE 2017.11.30 23:41 Frissítve: 2017.11.30

23:40

**A**

## **legnagyobb ellenség – Dlusztus Imre publicisztikája**

Nézem az edzés után a gyerekeket, szinte mindegyik autóval távozik. Hát persze, az apukák többsége ott támasztotta a korlátot, közben téma volt a hétvégi meccs, az időjárás, a migránskérdés, az iskola, a kocsis szervizelése, a nagybevásárlás, minden. Tulajdonképpen egy labdarúgó-utánpótlás csapat edzése komplex polifunkcionális fórum, találkozási pont, az információ- és véleménycsere helyszíne és alkalma.

Amikor én voltam utánpótláskorú játékos a távoli hetvenes években, apám egyszer sem vitt edzésre, de a többiek is busszal jártak. Tovább megyek, nyolc éven keresztül nem láttam szülőt a pálya szélén, legfeljebb meccsen, de csak a kivétel szabályt erősítő szerepe miatt. Így aztán az édesapák nem szóltak be a pályára és össze sem szólalkoztak, mert a „fiad sohase passzol a fiamnak”. Egyszer, amikor kupameccsen bemutatkoztam a nagycsapatban, kint volt apám és keresztapám, az edzőnk pedig a mérkőzés után meg is hívta őket a fehér asztalhoz, akkora meglepetés volt egy ifista közeli rokonát látni.

Amikor aztán már én vittem a fiaimat edzésre a nyüzsgő városba – ez a kilencvenes évek története –, hat-nyolc apuka rendszerint ott volt a pálya szélén, akik egymás közt jól beosztva mindig hazavitték azokat a fiúkat, akikért nem tudtak jönni. Jó kis társaság volt, nagy vidámság, poénkodások, harsány ugratások jellemezték, mintha futballcsapatot alkottunk volna. Rendszeresen összejártunk valamelyikünkénél, házibulikat szerveztünk, ahol az édesanyák is megtalálták a szerepüket, mi meg fociztunk, lábtengőztünk, célba rúgtunk, dekázóversenyt rendeztünk. Nyolc év alatt egyetlenegyszer volt összezördülés: két apuka eltérően értelmezte a becsúszó szerelés alkalmazhatóságát harmincas-negyvenes urak baráti meccsén.

Nem emlékszem rá, hogy bárki bírálta volna az edzőt vagy támadta volna a másik szülőt a gyereke miatt. Az edző lelkiismeretesen tette a dolgát. Itt van előttem a csapatkép, a gyerekek 12–14 évesek (egy korosztályhoz jött két fiatalabb és egy még fiatalabb kisgyerek), de sokáig együtt maradtak, csak egy srác ment el teniszezni. Ebből a keretből öten játszottak-játszanak az NB I-ben, ketten lettek közülük felnőttválogatottak, további négy fiú jutott el a másodosztályig. Mondom, a békés munka és az alkotó közeg jellemezte a csapatot, meg is volt az eredménye.

Sokat beszélünk ma a futballisták mentalitásáról, amelyről tudjuk, olykor a teljesítmény döntő hányadához járul hozzá. A mentális töltet a teljesítmény hajtóereje az adottságok, a képességek és a befektetett edzőmunka mellett. Nos, meggyőződésem, hogy a mai tizen-huszonévesek hozzáállása, gondolkodásmódja elsősorban a szülői hatáson múlik. A magyar ember mindig szeretett panaszkodni, a hibát másban látni és pótcselekedni, legendásan önsorsrontó nép vagyunk, és ezt nem menti, hogy van érzékünk az alkotáshoz. Egy évtizedig dolgoztam franciákkal és németekkel, ők állítottak tükröt elém, amikor tipikusan magyar magyarázatot adtam valamilyen jelenségre. A fülemben cseng, amikor a német tulajdonosi képviselő azt mondta, hogy amit teszünk, az „unprofessional”, azaz szakszerűtlen.

Arra szeretnék utalni, hogy amikor a szülő a focimeccs után azzal tömi tele a gyerek fejét, hogy az edző rossz döntései és a társak gyenge teljesítménye vezetett a vereséghez, akkor bizonyítja, hogy szakszerűtlen. Mert nem elég, hogy az edző és a többi játékos ellen fordítja, még fel is menti a felelősség alól a gyereket.

Persze a fiatalok többsége ugyanezt az eligazítást kapja az iskolával, a pedagógusokkal kapcsolatosan is, így nem kell csodálkoznunk rajta, hogy a mai huszonéves munkavállalók jelentős részénél a hatalmas önbizalom mögött a totális munkaképtelenség, alkalmatlanság húzódik meg. Tegyük a szívünkre a kezünket: hányszor éljük át vagy halljuk, hogy a munka világába belépő gyerekember egy egyszerű feladatnál besokall, hibát hibára halmoz, de legalább csípőből hárít? Ezért is üdítő délvidéki, erdélyi, partiumi, kárpátaljai vagy felvidéki fiatalokkal dolgozni, mert ők még – feltételezhetően a kisebbségi lét edzettségéből adódóan – meg tudják fogni a munka végét.

A futball rendkívül inspiráló terület, óriási nyilvánosság követi, a csúcsokon hatalmas pénzt lehet keresni, szenvedélyt szabadít fel, mindenkinek van róla véleménye. És rengetegen hiszik azt, hogy értenek hozzá. Így gondolja a partvonal mellett visítva, ugrándozva tapsikoló anyuka, aki persze csak a saját fiát látja a pályán. Erről van meggyőződve a céges kispályás bulifocin szocializálódott apuka is, aki jól betanul néhány szöveget az észet osztó exjátékostól, aki mindent sokkal jobban tud az edzőnél. Igaz, ő vetíti a legerősebben a gyerekére a saját beteljesületlen vágyait.

Érdemes lenne benézni a statisztikák mögé: hány gyerekkori átigazolás mögött áll sikertelen játékosmúltú apuka? Aki a háttérben szervezkedik, elégedetlenkedik, és csapatostul viszi a gyerekeket hol ide, hol oda. Ugye, ismerős ez a típus? Aki nem tudja, nem érti, hogy klubhoz tartozni felelősség. Hogy bármikor, bármilyen helyzetben az első a klub, azután jön a csapat,

majd legvégül a játékos érdeke. De ez nem jelenti azt, hogy a játékos egyéni képzése ne lenne az elsődleges szakmai feladat egy utánpótlásműhelyben.

Nagyon sokszor fordul elő: a szülő nem engedi el a gyereket az egy évvel idősebb korosztállyal, mert ott kevesebbet játszik, erősebbek az ellenfelek, nincs annyi sikerélmény, s a végső érv, hogy itt éremért küzdenek, a nagyobbak meg a középmezőnyben szerepelnek. És a fiatal fejlődése? A nagyobb motiváltságot igénylő feladat vállalása? Hogy nem a pillanatnyi eredményesség, hanem a megfelelő versenyzési szint számít? Nem, nem számít, kérem. A legfontosabb a hétvégi mesterhármass reménye. A biztos kezdő. A sehová sem vezető gyengébb ellenállás.

Az út végén jól látható egy megyei I. osztályú klub öltözője.

Általános társadalmi jelenségről van szó. Magyarországot hosszú évtizedekig szerették szegény és kicsi országnak látni, láttatni. A csaknem öt és fél millió skót vagy a mintegy hatmillió dán biztosan nem így gondolkodik magáról. Nekünk folyton az jutott: merjünk kicsik lenni. A GDP-t tekintve a föld 193 független országának felső egyötödébe tartozunk, de mi mindig a boldogabb sorsú Nyugattal mérjük magunkat, nem ázsiai, afrikai vagy latin-amerikai országokkal. A lakosságszámot alapul véve hét szomszédunkból öt kisebb nálunk, e mutatóval az unió középmezőnyébe tartozunk. Mégis tombol a kicsinység, a veszteség tudata. Innen egy lépés, hogy majd egyedül kell szerencsét próbálnunk, egyénileg utat törnünk, individuálisan a csúcsra jutnunk. Együttműködés, összefogás, közös platform nélkül. Más magyarázatot ugyanis egyszerűen nem találok arra, hogy a magyar szülői kar, a társadalom jelentékeny aktív része képtelen disztinkválni. Harmincas-negyvenes éveikben járó, nemegyszer magasan kvalifikált emberek tömegestül hiszik magukról, hogy gyakorló szobafestőként, tanárként, speditőrként, végrehajtóként, nulla sportvezetői és edzői tapasztalattal jobban értenek a futballhoz, mint azok, akik a gyerekeikért felelősséget vállalva a szakmát képviselik. Bekiabálnak a pálya széléről, mást mondanak a gyerekeknek, mint amit az edző kért, az ultrákra hajazó szövegeket rikácsolnak kidülledt szemmel a játékezőknek, szidják az ellenfél vezetőit, szurkolóit, sőt játékosait. Alpári közeget hoznak létre ott, ahol mindennek a sportszerűséget, a szeretetet kellene szolgálnia.

S mivel ezeken a hasábokon elég sokszor fejtettem ki, hogy labdarúgásunk mélyrepüléséért (1990–2000-es évek) és helyben topogásáért elsősorban az edzői kar felelős, e helyütt ki merem jelenteni: az utánpótlás-nevelésben többnyire maga a szülő az oka a kontraproduktivitásnak.